

ЗНАЧЕННЯ ГРОШЕЙ ДЛЯ ЛЮДИНИ XXI СТОЛІТТЯ

Актуальність теми та дослідження. У сучасному світі неможливо прожити без грошей. Кожен із нас хотів би здобути певну матеріальну незалежність та соціальний статус. І в цьому, зрештою, немає нічого поганого: що поганого в бажанні людини забезпечити безбідне існування собі та своїй родині? Але питання не лише в бажанні мати гроші, а в тому яке місце це бажання посідає серед інших людських потреб та прагнень. Чи не виникає дисбалансу між матеріальними та духовними потребами, чи не думає часом людина, що матеріальна забезпеченість – головна і єдина запорука щастя? Багатьом із нас варто було б ставити ці питання, аби не розубити закладене в нас, не зрадити вічні цінності, кружляючи у вирі сучасного життя [1, с.12]. **Мета дослідження:** проаналізувати розуміння ролі і місця грошей в житті суспільства та людини. **Об'єкт дослідження:** загальнолюдське сприйняття грошей в XXI столітті. **Завдання дослідження:** дослідити значення грошей у глобальних процесах світу. **Предмет дослідження:** вплив грошей на людину. Перші гроші як засіб міни на Землі з'явилися дуже давно. По суті, їх породило соціальна нерівність і різна спеціалізація людей: хтось шив одяг, хтось розводив худобу, хтось працював на кузні. Поступово гроші починають брати гору над людиною, ділити суспільство на багатих і бідних, виступаючи яблуком розбрату, скандалів. Люди готові були битися за золото з власним братом, влаштувати війни, вбивати. Багато ставали рабами грошей і буквально продавали душу дияволу на монети і купюри. Зараз влада грошей в суспільстві менша не стала. Сьогодні багато питань вирішуються за готівковий розрахунок. Це стосується і освіти, і професійної сфери, і охорони здоров'я. Ринок збудований зараз так, що попит та пропозиції міняються місцями. Надлишок пропозиції безпосередньо керує попитом. Багатство затьмарює свідомість, в якийсь момент люди втрачають почуття реальності, стаючи рабами грошового передзвону. Причому, навіть те, чого раніше не можна було купити на грошові знаки, зараз можна сміливо придбати і вірних друзів, любов, визнання, затишок, в деяких випадках здоров'я. Парадоксально, але факт. З одного боку, сильно деформувалися цінності та пріоритети. З іншого боку, вступає в свою силу часовий чинник: зараз купити можна більше, ніж раніше, але не назавжди. Як тільки фінансова дружба перестає підживлюватися грішми, вона розпадається, але до цього моменту – фікція майже як справжня [2]. Незважаючи на багатовікові дослідження і велику кількість теоретичних концепцій грошей, людство сьогодні не має однозначної й остаточної відповіді на питання, що таке гроші. Уявлення, які не викликали сумнівів в одних суспільних умовах, зі зміною останніх вступали в суперечність з реальною дійсністю і відкидалися. Очевидно, все це можна пояснити тим, що суть грошей змінюється адекватно змінам характеру суспільних відносин, в яких вони функціонують. Тому для визначення суті грошей необхідно з'ясувати питання про їх походження, про причини, що зумовлюють виникнення та існування грошей в економічному житті суспільства. На ранніх етапах розвитку людського суспільства відбувався безпосередній обмін товару на товар. Розвиток суспільного поділу праці, зокрема виділення скотарства і землеробства, сприяв подальшому розвитку товарних відносин. Відбувся перехід від випадкового, епізодичного обміну до регулярного. Поступово із загальної маси товарів стихійно виділялись такі, які почали відігравати роль головних предметів обміну. Як загальне втілення суспільного багатства, гроші у світовому обігу виступають тоді, коли багатство переноситься з однієї країни в іншу (при переведенні підприємцями своїх грошей на зберігання за кордон, при наданні зовнішніх позик тощо). Для здійснення міжнародних платежів кожна країна потребує певного запасу золота. Тому золото у вигляді скарбу одночасно є резервним фондом світових грошей. Зростає також реальна роль у цій функції національних резервних валют та інших різновидів грошей. В сучасних умовах на міжнародних ринках світові гроші, передусім як платіжний і купівельний засоби, виступають у вигляді національних грошових одиниць. Ці перетворення зумовлені самим розвитком світової економіки й адекватними їй змінами міжнародних платіжних відносин: сформувався широкий світовий ринок із системою взаємозв'язків і взаємозалежностей між його суб'єктами, з широким розвитком між ними кредитних відносин і банківського обслуговування. У таких умовах світові гроші в більшості випадків функціонують миттєво і відпала потреба використовувати для цього золото. Економічний потенціал окремих країн досяг величезних розмірів, що дало цим державам можливість забезпечити довіру до своїх національних грошей як реальних носіїв мінової вартості не тільки на внутрішньому, а на міжнародних ринках [3]. Функції грошей слугують способами реалізації їх сутності. Щоб досягнути сутності сучасних грошових систем, зміни у грошовому обігу і в самих грошах слід розглянути функції грошей як загального еквівалента. Функції грошей розглядаються як прояв їхньої сутності, вони стабільні і мало піддані змінам. У більшості випадків здійснюються лише грошима і можуть виконуватися тільки при участі людей. Такий підхід до функцій грошей означає, що гроші представляють інструмент економічних відносин у суспільстві, і саме люди, використовуючи можливості грошей, можуть визначати ціни товарів, застосовувати гроші в процесах реалізації й платежів, а також використовувати їх як засіб нагромадження [4]. **Висновки.** Виникає питання: чи залишилося в цьому світі щось, що не можна купити? Напевно, відповідь на це питання кожен дає самостійно. Можна міркувати про немінучі та істинні цінності типу здоров'я, щастя, удачі, любові близьких. Але справа в тому, що ці поняття дуже змінилися за останній час, багато переосмислили навіть ці ідеали [5].

Список використаних джерел

1. Гальчинський А. Теорія грошей. Навчально-методичний посібник. К. «Основи», 1998. с. 414
2. URL: <https://naurok.com.ua/rol-groshey-v-nashomu-zhitti-107894.html>
3. URL: <https://moyaosvita.com.ua/tvoru/rol-groshej-v-suchasnomu-sviti/>
4. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17508/>
5. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21874/